

Република Србија
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА

Секретаријат

Одељење за информације од јавног значаја и
заштиту података о личности

02/5 број:251/16-2

03.03.2016. године

Београд

ВРЛО ХИТНО!

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА
Београд

Примљено:		04-03-2016	
О.ј.с.с.к./оп.	Број пројекта	Прилог	
71	109	7471	

ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА
Делиградска 16, Београд

Веза: Ваш акт 71-109 дел. бр.44931 од 04.12.2015. године.

Министарству унутрашњих послова сте у оквиру обављања послова Националног механизма за превенцију тортуре, доставили извештај о посети Полицијској управи у Бору.

У прилогу вам достављам извештај Полицијске управе у Бору 03/17 бр. ПУ207-2/15 од 11.02.2016. године.

Прилог:1

С поштовањем,

НАЧЕЛНИК ОДЕЉЕЊА
Јасмина Васиљевић

γc 1F44 col 1 f

Република Србија
Министарство унутрашњих послова
Дирекција полиције
Полицијска управа у Бору
03/17 број: ПУ 207-2/15
Дана: 11.02.2016. године
Б о р

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА
ДИРЕКЦИЈА ПОЛИЦИЈЕ
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО: 18.02.2016

ВРЛО ХИТНО

Орг. јед.	Б Р О Ј	Прилог	Вредности
03	2832	15	49

МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА Р. СРБИЈЕ
- Дирекцији полиције -

БЕОГРАД

Веза: Акт Бироа за информације од јавног значаја 01 број: 3062/15-53 од дана 14.01.2016. године

Полицијској управи у Бору достављен је Извештај о извршеној посети Заштитника грађана, која је извршена дана 04. и 05.11.2015. године, у седишту Полицијске управе у Бору, Полицијској станици у Мајданпеку, Полицијској станици у Кладову и Полицијској станици у Неготину, приликом обављања послова Националног механизма за превенцију тортуре. У Извештају су наведени утврђени недостаци у раду, те је наложено да се Полицијска управа у Бору изјасни о поступању по предложеним мерама за отклањање недостатака. У вези са наведеним, извештавамо Вас следеће:

ПОСТУПАЊЕ ПО ПРЕПОРУКАМА УПУЋЕНИМ ПУ БОР 2012. ГОДИНЕ

Национални механизам за превенцију тортуре (НПМ) је приликом посете Полицијској управи у Бору, дана 04. и 05.11.2015. године, уочио да није поступано по препорукама НПМ из 2012. године, које се односе на унапређење смештајних услова у просторијама за задржавање. Такође, уочено је да Полицијска станица у Неготину и Полицијска станица у Мајданпеку немају своје просторије за рад, већ изнајмљују простор од Општинске управе чије просторије нису адекватне за потребе обављања полицијских послова и које су у лошем стању. Поред тога, у Извештају НПМ је констатовано да полицијским службеницима у ПС Мајданпек непостојање просторије за задржавање знатно отежава рад, јер задржана лица морају да спроводе на задржавање у седиште Полицијске управе у Бору, до којег је теренска удаљеност велика, а пут у лошем стању.

Препорука НПМ је да би МУП без одлагања требало да предузме мере како би се обезбедиле адекватне просторије за рад полицијских службеника у ПС Мајданпек и ПС Неготин, као и адекватне просторије за задржавање лица.

У вези са наведеним, извештавамо Вас да Полицијска управа у Бору није у могућности да поступи по наведеним препорукама Националног механизма за превенцију тортуре, због недостатка финансијских средстава која би била неопходна за реализацију препоруке НПМ. По добијању финансијских средстава, Полицијска управа у Бору предузеће мере на обезбеђењу адекватних просторија, како за рад полицијских службеника, тако и за задржавање лица.

Као недостатак у раду, Национални механизам за превенцију тортуре констатовао је да Полицијска станица у Неготину и седиште Полицијске управе у Бору нису поступиле по препорукама о успостављању евиденција о обиласцима задржаних лица, док је по препорукама које се односе на обезбеђивање хране и воде задржаним лицима, поступљено.

У вези са наведеним, извештавамо Вас да Полицијска управа у Бору ажурно води податке о обиласцима задржаних лица, путем електронске апликације на ЈИС-у МУП-а Р. Србије, под називом „Евиденција доведених и задржаних лица“.

ПОСТУПАЊЕ ПРЕМА ЛИЦИМА ЛИШЕНИМ СЛОБОДЕ

1.1. ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА ЗАДРЖАНИХ ЛИЦА

1.1.1. Обавештавање о правима задржаног лица

Национални механизам за превенцију тортуре (НПМ) је утврдио да се у свим организационим јединицама Полицијске управе у Бору, доведеним и задржаним лицима по основу одредаба ЗКП, не уручује писано обавештење о правима предвиђено Упутством о поступању према доведеним и задржаним лицима, већ само писано обавештење о правима одређено ЗКП. Такође, у Извештају НПМ констатовано је да у седишту Полицијске управе у Бору у појединим предметима о задржавању по ЗКП, писано обавештење о правима и решења о задржавању нису дати на увид и уручена задржаним лицима.

У вези са наведеним, извештавамо Вас да ће у будућем периоду све организационе јединице Полицијске управе у Бору свим лицима задржаним по основу ЗКП уручивати писана обавештења о правима која ће садржати права одређена ЗКП и сва права предвиђена тачком 4. Упутства. Такође, сви предмети о задржавању по ЗКП, у будућем периоду садржаће писана обавештења о правима и решења о задржавању која су претходно дата на увид и уручена задржаним лицима.

У Извештају НПМ такође је констатовано да у Полицијској станици у Мајданпеку, у појединим предметима о задржавању према Закону о полицији, обавештење о правима није потписано од стране задржаних лица, нити је унета констатација да је лице одбило да потпише образац.

У вези са наведеним, извештавамо Вас да ће Полицијска управа у Бору у потпуности реализовати препоруку НПМ, те ће на свим обрасцима обавештења о правима који остају у предмету, уколико лице одбије да потпише, то обавезно и бити констатовано.

Даље, Национални механизам за превенцију тортуре (НПМ) је дао препоруку да би писана обавештења о правима требало да буду преведена и на румунски језик.

У вези са наведеним, извештавамо Вас да на Интранет страници Министарства унутрашњих послова Р. Србије, у оквиру блока „Документа“, постоје сачињени следећи обрасци на енглеском, албанском, мађарском, ромском и румунском језику, а које ће Полицијска управа у Бору у будућем периоду користити у свом раду:

- Права малолетника у својству осумњиченог
- Права пунолетног лица у својству осумњиченог
- Права ухапшеног малолетника
- Права ухапшеног пунолетног лица
- Права задржаног лица
- Права задржаног лица, скраћена верзија
- Права задржаног пунолетног лица
- Права малолетника у својству грађанина

1.1.4. Право на лекарски преглед

Национални механизам за превенцију тортуре је утврдио да у свим организационим јединицама Полицијске управе у Бору у појединим предметима о задржавању постоје лекарски извештаји о здравственом стању задржаних лица у којима се поред мишљења лекара да је лице способно за задржавање налазе и други нарочито осетљиви лични подаци о здравственом стању лица.

У вези са наведеним, Полицијска управа у Бору остварила је контакт са одговорним лицима у здравственим установама на њеном подручју, ради усаглашавања о начину поступања лекара приликом издавања налаза и мишљења здравственог стања лица које треба задржати. У том смислу, тежиће се томе да у предметима о задржавању постоје само налази и мишљења лекара о томе да ли постоје сметње да лице буде задржано и евентуално о повредама које има, а могу бити од значаја за задржавање, а не и поверљиви лични подаци о здравственом стању задржаних лица (подаци о висини крвног притиска, ЕКГ налаз срца и сл.).

Поред наведеног, НПМ је утврдио да у појединим полицијским станицама Полицијске управе у Бору, полицијски службеници по правилу присуствују лекарским прегледима задржаних лица, као и да у предметима о задржавању, када је обављен лекарски преглед, нема службене белешке о присуству полицијског службеника прегледу.

У вези са наведеним, извештавамо Вас да ће Полицијска управа у Бору у контакту са здравственим установама на свом подручју сагледати реалне и процедуралне могућности, као и ризике у вези са поступањем полицијских службеника на тај начин што би присуствовали лекарском прегледу задржаних лица само на захтев лекара који врши преглед, тако да буду физички удаљени да не могу да чују разговор између лекара и задржаног лица.

Такође, полицијски службеници ће у будућем периоду писано констатовати да ли су били присутни прегледу задржаног лица, у случајевима када се врши лекарски преглед.

Препорука НПМ је да Министарство унутрашњих послова измени постојеће Упутство о поступању према доведеним и задржаним лицима и да га усклади са релевантним стандардима Савета Европе, тако што ће прописати да полицијски службеници не смеју присуствовати здравственим прегледима лица лишених слободе, изузев ако лекар који врши преглед то затражи.

Наведена препорука није у надлежности Полицијске управе у Бору, али се може констатовати да полицијски службеници Полицијске управе у Бору присуствују лекарским прегледима задржаних лица по процени и на захтев лекара.

1.1.5. Исхрана задржаних лица

Национални механизам за превенцију тортуре је утврдио да Полицијска управа у Бору не обезбеђује исхрану задржаним лицима у Полицијској станици у Неготину, већ полицијски службеници ПС Неготин од сопственог новца задржаним лицима купују храну.

У вези са наведеним, Полицијска управа у Бору је путем Одсека за логистику покренула иницијативу обезбеђења финансијских средстава од стране Министарства унутрашњих послова Р. Србије за набавку расхладних уређаја за потребе Полицијске станице у Неготину, у којима би се чувала храна за потребе задржавања лица, како би се избегла постојећа пракса да полицијски службеници од сопственог новца купују храну задржаним лицима.

1.2. ПРИМЕНА ПОЛИЦИЈСКИХ ОВЛАШЋЕЊА

1.2.1. Доношење решења о задржавању и вођење записника о задржавању

Национални механизам за превенцију тортуре (НПМ) је утврдио да се у појединим организационим јединицама Полицијске управе у Бору, задржаним лицима не дозвољава да током задржавања код себе имају решење о задржавању, а ни осталу релевантну документацију (нпр. потврда о одузетим предметима, формулар о правима и сл.).

У вези са наведеним, у будућем периоду, ниједна организациона јединица Полицијске управе у Бору неће онемогућавати задржаним лицима да код себе имају писана документа током трајања задржавања.

Такође, у Извештају НПМ је констатовано да у Полицијској станици у Кладову у појединим предметима о задржавању не постоји примерак решења о задржавању лица, а да у Полицијској станици у Мајданпеку поједини примерци решења нису потписани од стране задржаног лица.

У вези са наведеним, извештавамо Вас да у Полицијској станици у Кладову, у предметима о задржавању по ЗКП у које је оставрио увид Национални механизам за превенцију тортуре, постоји потписан примерак решења о задржавању, односно потписан примерак извештаја о полицијском хапшењу и спровођењу ухапшеног, те ће Полицијска управа у Бору и у будућем периоду у свим предметима о задржавању одлагати примерке решења о задржавању лица, у случајевима доношења истих. Такође, на свим решењима о задржавању лица, уколико лице одбије да потпише, уносиће се констатација да је лице одбило да потпише решење.

Даље, Национални механизам за превенцију тортуре је утврдио да се у Полицијској станици у Кладову почетак задржавања по ЗКП-у када се лице позива у својству грађана, рачуна од момента када је лицу саопштено да је осумњичено, а не од момента када се лице одазвало на позив.

У вези са наведеним, извештавамо Вас да ће Полицијска управа у Бору у свом раду и даље примењивати све позитивноправне прописе и законске одредбе које се односе на задржавање лица по ЗКП-у, Закону о полицији, Закону о прекршајима и Закону о безбедности саобраћаја на путевима, као и подзаконске акте који регулишу наведену материју.

Записник о задржавању

Национални механизам за превенцију тортуре је утврдио да се у седишту Полицијске управе у Бору, ПС Мајданпек и ПС Неготин, записници о задржавању лица, по основу Закона о полицији, Закона о прекршајима и Закона о безбедности саобраћаја на путевима, не сачињавају по стандардном обрасцу који садржи све битне елементе предвиђене Правилником о полицијским овлашћењима. Такође, у Извештају НПМ је констатовано да се у свим организационим јединицама Полицијске управе у Бору записници о задржавању не сачињавају по стандардном обрасцу и не дају на увид и потпис лицу задржаном по основу ЗКП.

У вези са наведеним, извештавамо Вас да ће у будућем периоду све организационе јединице Полицијске управе у Бору унифицирати своје поступање, односно записници о задржавању лица по основу Закона о полицији, Закона о прекршајима и Закона о безбедности саобраћаја на путевима, биће штампани из апликације „Евиденција доведених и задржаних лица“, која се води на Јединственом информационом систему МУП-а Р. Србије, у форми стандардног обрасца који садржи све релевантне податке о задржавању лица. Међутим, Полицијска управа у Бору није у могућности да поступи по препоруци НПМ, која се односи на сачињавање записника о задржавању по основу ЗКП по стандардном обрасцу и давање истих на потпис и увид и лицу које је задржано, јер се таква лица задржавају у Окружном затвору у Зајечару, односно Неготину, а наведене установе нису повезане на ЈИС МУП-а Р. Србије, те не постоји могућност штампе записника након завршетка задржавања и давања истих задржаним лицима.

1.2.2. Употреба средстава принуде

Национални механизам за превенцију тортуре је утврдио да полицијски службеници у Полицијској станици у Мајданпеку приликом транспорта лица која се задржавају по основу ЗКП у свим случајевима примењују средства за везивање, чак и ако за то не постоје објективни разлози, тј. и онда када то није неопходно.

У вези са наведеним, полицијски службеници Полицијске управе у Бору ће приликом транспорта лица која се доводе поступати у складу са позитивноправним прописима и наложеним мерама Министарства унутрашњих послова Р. Србије, те ће се средства за везивање примењивати у законом предвиђеним случајевима.

Препорука НПМ је да МУП измени одредбе Упутства о поступању према доведеним и задржаним лицима које се односе на обавезну примену средстава за везивање према сваком лицу чије се довођење врши, тако што ће прописати да ће се средства за везивање користити само када је то заиста неопходно, а не приликом превоза, односно транспорта сваког лица чије се довођење врши, као што је сада одређено.

Имена одредаба Упутства о поступању према доведеним и задржаним лицима није у надлежности Полицијске управе у Бору, али ће Полицијска управа у Бору и даље предузимати мере прописане законским и подзаконским актима, као и налозима и смерницама Министарства унутрашњих послова Р. Србије.

Препорука Националног механизма за превенцију тортуре је да би у будућем раду, полицијски службеници Полицијске управе у Бору требало да прибављају писане изјаве лица над којима су примењена средства принуде у вези са околностима употребе средства принуде и настанка евентуалних повреда, у циљу потпунијег увида у све околности случаја, како би се оцена о оправданости и правилности употребе средстава принуде могла дати на што објективнији начин.

У вези са наведеним, извештавамо Вас да је у највећем броју случајева лице према коме су употребљена средства принуде истовремено извршилац још неког кривичног дела (Напад на службено лице у вршењу службене дужности из члана 323. КЗ, Ометање овлашћеног службеног лица у обављању послова безбедности или одржавања јавног реда и мира из члана 23. Закона о ЈРМ и сл.), те се изјава таквих лица констатује приликом сачињавања Записника о саслушању осумњиченог. Такође, након сваке употребе средстава принуде, лица буду поучена да надлежним организационим јединицама МУП-а могу поднети притужбу уколико сматрају да су им поступањем полицијских службеника повређена нека Уставом или законима загарантована права или слободе.

1.3. ОБУКЕ И УСАВРШАВАЊА ПОЛИЦИЈСКИХ СЛУЖБЕНИКА

Препорука Националног механизма за превенцију тортуре је да је неопходно да се организују обуке за полицијске службенике свих ПУ у Републици Србији о поступању према лицима са менталним сметњама, имајући у виду да Закон о заштити лица са менталним сметњама прописује асистенцију полиције, као и довођење лица у

здравствену установу ради прегледа (када постоји сумња да се ради о лицу са менталним сметњама).

У вези са наведеним, извештавамо Вас да ће полицијски службеници Полицијске управе у Бору и даље вршити све прописане обуке у складу са Програмом стручног усавршавања полицијских службеника Министарства унутрашњих послова Републике Србије.

1.4. МАТЕРИЈАЛНИ УСЛОВИ ЗАДРЖАВАЊА

ПРОСТОРИЈЕ ЗА ПОЛИЦИЈСКО ЗАДРЖАВАЊЕ У ПУ БОР

Национални механизам за превенцију тортуре је утврдио да у просторијама за задржавање у седишту Полицијске управе у Бору и даље не постоји установљен ефикасан систем који ће задржаном лицу омогућити да позове дежурног полицијског службеника.

У вези са наведеним, извештавамо Вас да је Полицијска управа у Бору предузела мере за инсталацију аларма за позивање у просторијама за задржавање, али наведено питање још увек није решено, због недостатка финансијских средстава. Полицијска управа у Бору ће по добијању финансијских средстава предузети мере на инсталацији дугмета аларма за позивање дежурног полицијског службеника у просторије за полицијско задржавање.

ПРОСТОРИЈА ЗА ПОЛИЦИЈСКО ЗАДРЖАВАЊЕ У ПС НЕГОТИН

Национални механизам за превенцију тортуре је утврдио да просторија за задржавање у ПС Неготин и даље није адаптирана, да у истој не постоји грејање, да није инсталирано дугме за позивање дежурног полицијског службеника, да видео-надзор у просторији није у функцији, као и да је мокри чвор и даље у руинираном стању.

У вези са наведеним, извештавамо Вас да се просторије Полицијске станице у Неготину греју са система за грејање зграде општине Неготин, и то само радним данима у преподневним часовима, док се просторија за задржавање налази испод нивоа градске канализације, те још увек није нађен начин решавања наведених проблема. Такође, покренут је поступак пресељења Полицијске станице у Неготину на другу опредељену локацију, где постоји просторија која се може уредити као просторија за задржавање лица по одговарајућим стандардима. Полицијска управа у Бору ће по добијању финансијских средстава предузети мере на адекватном уређењу и адаптацији просторија за задржавање лица и просторија за рад полицијских службеника ПС Неготин.

ПРОСТОРИЈА ЗА ПОЛИЦИЈСКО ЗАДРЖАВАЊЕ У ПС КЛАДОВО

Национални механизам за превенцију тортуре је утврдио да у Полицијској станици у Кладову просторија која се користи за задржавање не испуњава важеће стандарде, јер није довољно вештачки осветљена, не постоји доток свежег ваздуха и могућност вентилације, као и да грејање у просторији не постоји.

У вези са наведеним, извештавамо Вас да је Полицијска управа у Бору иницирала мере за адаптацију просторије за задржавање у ПС Кладово, али наведено питање још увек није решено, због недостатка финансијских средстава. Полицијска управа у Бору ће по добијању финансијских средстава предузети мере на уређењу и адаптацији просторије за задржавање у ПС Кладово у складу са важећим стандардима.

ПРОСТОРИЈА ЗА ПОЛИЦИЈСКО ЗАДРЖАВАЊЕ У ПС МАЈДАНПЕК

Национални механизам за превенцију тортуре је утврдио да у Полицијској станици у Мајданпеку не постоји просторија за задржавање.

У вези са наведеним, извештавамо Вас да су у претходном периоду достављани предрачуни и предлози за формирање просторије за задржавање у ПС Мајданпек, али наведено питање још увек није решено, због недостатка финансијских средстава. Полицијска управа у Бору ће по добијању финансијских средстава предузети мере на формирању просторије за задржавање у Полицијском одељењу у Дољем Милановцу у складу са важећим стандардима.

**НАЧЕЛНИК ПОЛИЦИЈСКЕ УПРАВЕ
ПО ОВЛАШЋЕЊУ**

главни полицијски инспектор

Бранислав Стојадиновић